

POHJOIS-KARJALAN TEATTERIYHDISTYS RY

Joensuun Kaupunginteatteri
Rantakatu 20
80100 Joensuu

VUOSIKERTOMUS 2013

Pohjois-Karjalan teatteriyhdistys Ry:n tarkoituksena on edistää ja kehittää näyttämötaidetta toimialueellaan. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys ylläpitää *Joensuun Kaupunginteatteri – Pohjois-Karjalan Aluetatteri* -nimistä ammattiteatteria, joka antaa näytäntöjä toimialueellaan Joensuun kaupungissa ja Pohjois-Karjalan maakunnassa sekä myös alueen ulkopuolella.

1. Hallinto**1.1. Jäsenet**

Pohjois-Karjalan Teatteriyhdistys ry:n yhdeksän jäsenkuntaa vuonna 2013 olivat:

Joensuun kaupunki
Kiteen kaupunki
Lieksan kaupunki
Outokummun kaupunki
Ilomantsin kunta
Kontiolahden kunta
Liperin kunta
Polvijärven kunta
Rääkkylän kunta

Pohjois-Karjalan Teatteriyhdistys ry:n sääntömääräiset kevät- ja syyskokoukset pidettiin Joensuussa.

1.2. Hallitus

Yhdistyksen hallituksen kokoonpano vuonna 2013 oli seuraava:

Timo Elo, puheenjohtaja	Joensuu
Marja-Liisa Julkunen, varapuheenjohtaja	Joensuu
Helena Kaasinen	Polvijärvi
Erkki Kanerva	Joensuu
Liisa Kontturi	Kontiolahti
Kaija Nuutinen	Joensuu
Sirpa Savolainen	Joensuu
Markku Sivonen	Joensuu
Veli Vainikainen	Ilomantsi
Markku Maasilta	Joensuun Näyttelijäyhdistys ry:n edustaja

Lisäksi kokouksiin osallistuivat:

Vihtori Rämä	teatterinjohtaja
Markku Kurki	talouspäällikön sijainen, yhdistyksen sihteeri -30.6.13
Marko Pölönen käyttöpäällikkö,	yhdistyksen sihteeri 1.7.2013 alkaen
Suvi-Maaria Virta	Joensuun Näyttelijäyhdistys ry:n edustaja
Anne Rautiainen	ohjaajien ja dramaturgien edustaja
Petri Kettunen	Joensuun Teatterityöntekijät ry:n edustaja

Hallitus piti viisi (5) kokousta.

1.3. Johtoryhmä

Teatterin johtoryhmä kokoontui viikoittain. Johtoryhmään kuuluivat:

Vihtori Rämä	teatterinjohtaja
Markku Kurki	taluspäällikön sijainen 30.6.2013 saakka
Marko Pölönen	käyttöpäällikkö

1.4. Laajennettu johtoryhmä

Hallituksen asioita valmisteleva sekä yhteistoimintaelimenä toimiva laajennettu johtoryhmä piti viisi (5) kokousta. Laajennettuun johtoryhmään kuuluivat:

Vihtori Rämä	teatterinjohtaja
Markku Kurki	taluspäällikön sijainen 30.6.2013 saakka
Marko Pölönen	käyttöpäällikkö
Iris Routa	Joensuun Teatterityöntekijät ry:n edustaja
Juha Kerkkonen	Joensuun Teatterityöntekijät ry:n edustaja
Suvi-Maaria Virta	Joensuun Näyttelijäyhdistys ry:n edustaja 1.10 alkaen

1.5. Taiteellinen toimikunta

Teatterissa toimii taiteellinen toimikunta, joka käsittelee taiteellista työtä ja suunnittelua koskevia asioita.

Taiteellisen toimikunnan toiminta oli vuoden 2013 aikana suppeampaa kuin normaalisti. Syynä tähän oli tieto vuoden 2014 uudistuksista (ohjaaja ottaa vetovastuun taiteellisen jaoksen toiminnasta).

Keväällä taiteellisen jaoston kokoukset olivat: 20.2., 5.3., 24.4., 14.5. ja 31.5.2013

Syksyllä 2013 taiteellinen jaos ei kokoontunut vaan ne olivat taiteellisia keskusteluja joko kaikille tai ainoastaan taiteellista henkilökuntaa koskevia seuraavasti: 26.8., 30.9. ja 25.11.2013

2. Henkilökunta

2.1. Vakinaiset ja tilapäiset työntekijät

Vuonna 2013 teatterilla oli vakinaisessa palveluksessa 49 henkilöä. Tilapäistä henkilöstöä eri tehtävissä oli 74 henkilöä. Vuonna 2013 teatteri sai valtiosuutusta 53 henkilötyövuoden mukaan.

3. Toiminta

3.1. Yleistä

Vuodelle 2013 leimallista oli keskeisien henkilöiden eläköitymiset ja sitä kautta uudet rekrytoinnit. Vuoden alussa teatterinjohtajana aloitti Vihtori Rämä. Talossa pitkään olleen taluspäällikön tointa suoritti kesäkuun loppuun Markku Kurki, joka oli "lainassa" kaupungilta. Myös teatterin pitkäaikainen dramaturgi siirtyi eläkkeelle syksyllä 2013. Näiden muutosten, erityisesti taluspäällikön ja dramaturgin mukana, katosi järjetön määrä kokemusta ja osaamista! Dramaturgin tilalle palkattiin kaksi uutta henkilöä, mikä mahdollistui sillä, että dramaturgilta jäänyt resurssi puolitettiin ja siihen palkattiin esitysdramaturgiksi Timo Heinonen ja koreografiksi Ari Numminen. Kun tähän yhdistää vielä uuden yhteisötaiteilijan työn, niin voi sanoa, että taloon tuli samalla sellaista ajattelua, jota ei ennen teatterissa ole ollut - edes Suomen mittakaavassa tällaista joukkiota ei kiinnityksellä ole.

Tavoitteena on, että ko. henkilöt näkyisivät arjessa ja sitä kautta ovat mukana kehittämässä taiteellista toimintaa, ehkä jopa uudenaikaisista näkökulmista.

Verrattuna edelliseen vuoteen, talosta ulosvietyjen esitysten määrä yli kaksinkertaistui: kun niitä vuonna 2012 oli 9 kpl, oli niitä vuonna 2013 21 kpl. Vuoden 2014 aikana näiden ns. kiertue-esitysten määrä kasvaa edelleen. Prosentuaalinen osuus pysyi kuitenkin samana, koska myös kokonaisesitysmäärässä tapahtui huomattavaa nousua.

Kevään 2013 ensimmäinen ensi-ilta oli lähes kokonaan paikallisin voimin valmistettu Kiskot itää –revyy, jonka ohjasi sekä käsikirjoitti Markku Pölönen. Säveltäjänä toimi joensuulaistunut Kai Hyttinen. Kuukausi tästä, tuli ensi-iltaan Risto Rääpääjä ja pakastaja-Elvi. Tämä lapsille suunnattu tuotanto oli ensi-illassa 2.3.2013.

Syksy 2013 avattiin räväkästi tanssilla: erityisesti teini-ikäisille suunnattu yhteistuotanto Breaking Down esitettiin kertaalleen 17.8.2013, jonka jälkeen se kiersi alueen kouluissa tammikuun 2014 aikana.

Vuoden 2013 suurin satsaus, musikaali Katri Helena eli kuu järven yllä, sai aikaan pienen mediaryntäyksen ja esitys noteerattiin myös lehdissä, joissa Joensuun Kaupunginteatteri ei usein esiinny (mm. 7-päivää ja Iltalehti). Katri Helena lauloi itsensä katsojien sydämiin ja esitys jatkaa myös kevään 2014. Toinen ensi-ilta isolla oli Perttu Leinosen ja Tero Heinämäen ohjaama Jatkuva kasvua, joka myös kiersi Pohjois-Karjalan alueella.

Isolla näyttämöllä edellisen kauden esityksistä jatkoivat Kirsikkapuisto, Munaako herra ministeri sekä Vadelmavenepakolainen.

Pienellä näyttämöllä kevään ainoa ensi-ilta oli Paula Salmisen kirjoittama 13 uponnutta vuotta.

Edellisen vuoden esityksestä jatkoivat Luolamies (josta esityksiä myös lasiterassilla), Viiru ja Pesonen sekä tietenkin Päästä Irti – Irti Päästä -improvisaatio.

Uutena näyttämönä teatteri sai käyttöönsä kellarissa sijaitsevan Teatteriklubin, jossa vuoden 2013 aikana oli kaksi ensi-iltaa: Rakkaus on ihmeellinen maa ja Vaavin salattu elämä. Rakkaus on ihmeellinen maa -esityksen ensi-ilta oli pienellä näyttämöllä, koska se oli samalla dramaturgi Anna Häyrisen jäähyväisesitys.

Vuonna 2013 katsojia oli 30.157, edellisenä vuonna 2012 luku oli 29.312. Katsojia edellisvuoteen verrattuna oli 845 enemmän kuin edellisvuonna.

Joensuun kaupunginteatterin uutena teatterinjohtajana aloitti vuoden alusta lukien Vihtori Rämä. Esitysdramaturgina aloitti Timo Heinonen 3 vuoden sopimuksella 1.8.2013. Samoin 1.8.2013 aloitti yhteisötaiteilijana myös 3-vuotissopimuksella Merja Pennanen. Ohjaaja Aino Kivi aloitti työnsä joulukuussa 2013 ohjaamalla tammikuussa 2014 ensi-iltaan tulleen Kaikkeuden enkelit (joka oli yhteistuotanto Kajaanin KT:n kanssa). Ainin sopimus on toistaiseksi voimassa oleva. Edellä mainittu Ari Numminen aloitti työnsä 1.1.2014.

3.2. Esitystoiminta

Kaikkiaan vuonna 2013 teatteri tuotti 25 esitystä; näytäntöjä oli yhteensä 261. Katsojia näissä kävi 30.157.

3.2.1. Omat talon esitykset

Ohjelmistossa oli 13 teatterin yksin tai yhteistyössä tuottamaa esitystä, joista kuusi suurella ja seitsemän pienellä näyttämöllä. Näistä omia ensi-iltoja oli seitsemän, neljä suurella ja kolme pienellä näyttämöllä. Kiertueella oli neljä omaa ja kolme vierailuesitystä.

Vuonna 2013 omissa esityksissä teatterilla kävi 26.030 katsojaa (2012 katsojia oli 23.907).

Suuri näyttämöEnsi-illat:

Markku Pölönen	Kiskot itää Ohjaus Tero Heinämäki, ensi-ilta 9.2.2013
Sinikka ja Tiina Nupola	Risto Rappääjä ja pakastaja-Elvi Ohjaus Seppo Välinen, ensi-ilta 2.3.2013
Ilpo Tuomarila	Katri Helena eli kuu järven yllä Ohjaus Mikko Rasila, ensi-ilta 4.10.2013
Esa Leskinen, Sami Keski-Vähälä	Jatkuvaa kasvua Ohjaus Perttu Leinonen ja Tero Heinämäki Ensi-ilta 9.11.2013

Vuodelta 2012 jatkoivat:

Anton Tsehov	Kirsikkapuisto Ohjaus Anne Rautiainen
Ray Cooney	Munaako herra ministeri Ohjaus Tero Heinämäki
Miika Nousiainen, Ari-Pekka Lahti	Vadelmavenepakolainen Ohjaus Perttu Leinonen

Yhteensä suurella näyttämöllä oli 122 omaa näytäntöä, joita seurasi 21.396 katsojaa.

Pieni näyttämöEnsi-illat:

Paula Salminen	13 uponnutta vuotta Ohjaus Anne Rautiainen, ensi-ilta 18.5.2013
----------------	--

Vuodelta 2012 jatkoivat:

Rob Becker	Luolamies Ohjaus Ville Virtanen
Sven Nordqvist, Tero Heinämäki	Viiru ja Pesonen Ohjaus Tero Heinämäki
Päästä irti – irti päästä	Koko illan improvisaationäytelmät

Yhteensä pienellä näyttämöllä 59 omaa näytäntöä, joissa kävi 3.730 katsojaa.

Klubi

Ulf Nilsson	Vaavin salattu elämä Ohjaus työryhmä, ensi-ilta 6.9.2013
-------------	---

Anna Häyrinen ja työryhmä

Rakkaus on ihmeellinen maa
Ohjaus Anna Häyrinen ja työryhmä
Ensi-ilta 1.11.2013. Ensi-ilta oli pienellä, mutta teos oli ns. Teatteriklubin tuotanto

Yhteensä teatteriklubilla 39 esitystä, joissa katsojia 854 henkilöä.

Lasiterassi

Päästä irti – irti päästä

Koko illan improvisaationäytelmä 30.3.2013

Luolamies

4.12.2013

3.2.2. Kiertueet ja muut yhteistyöt

Lappeenrannan kaupunginteatterin kanssa teimme yhden esitysvaihdon:

Sad Songs from the Heart og Europe

6 esitystä

Työryhmän kanssa yhteistuotantona:

Breaking Down, tanssiteos

Yksi esitys 17.8.2013

(tämä esitys jatkaa tammikuussa 2014)

Vuonna 2013 teatterilla oli kiertueohjelmistossa viisi esitystä:

Vadelmavenepakolainen

5 kiertue-esitystä

Viiru ja Pesonen

3 kiertue-esitystä

Luolamies

6 kiertue-esitystä

Vaavin salattu elämä

5 kiertue-esitystä

Jatkuvaa kasvua

2 kiertue-esitystä

Yhteensä kiertuenäyttäntöjä oli 21.

Omia ja yhteistuotantonäyttäntöjä oli kaikkiaan 243 (204 vuonna 2012). Omien kiertuenäyttäntöjen määrä tästä oli 21 (9 % omista tuotannoista ja kokonaisuudesta 8 %). Vuonna 2012 kiertuenäyttäntöjä oli vain 9.

3.2.3. Vierailevat esitykset

Teatterissa vieraili vuoden 2013 aikana 11 eri tuotantoa, joista seitsemän suurella näyttämöllä ja neljä pienellä.

Esityskertoja oli yhteensä 218. Katsojia vierailunäytännöissä kävi yhteensä 1.689. Vierailunäyttäntöjen prosentuaalinen osuus näytännöistä oli 7 % ja katsojista 6 %.

Suuri näyttämö:

Teppo Virtanen

Rytmilinko

Maria Ylipää - L. Onerva

L. Onerva, Mari Kähärä

Elina Izarra Ollikainen

Paperittomat

Andrei Dezhonov

Pyhä asia

Nikolai Gogol

Mielipuolen päiväkirja

Ari Numminen

Rakkaus

Satu Tuomisto

Vimmaa

Pieni näyttämö:

Hannes Kilpi, Juha Hurme
Meagan O'Shea
Sonya Lindfors

Fosforinhohtoinen lurjus
Where Truth Lies
Full Frontal

3.3. Ilmaisukasvatus

Teatteri järjesti erilaisia tilaisuuksia, joissa teatterin toimintaa tehtiin tutuksi kiinnostuneille. Kummitoimintaa, kulissi-, teatteri- ja lavastamokierroksia oli yhteensä 63 kappaletta.

3.4. Festivaalit

Teatteri otti isomman vastuun Yksin sateessa? -festivaalin järjestämisessä ja tuotti festivaaleille myös yhden ison näyttämön esityksen (Rakkaus, HDC, kor. Ari Numminen). Tavoitteena on olla mukana kehittämässä festivaalia sellaiseksi, että siitä tulisi merkittävä osa Joensuun nykytanssikulttuuria.

3.5. Muut prosessit

Vuoden 2013 syksyllä näyttelijä ja hahmoterapeutti Hans Stigzelius suunnitteli ja toteutti teatterinjohtajan pyynnöstä hankkeen, jonka tarkoituksena oli tuottaa kokemuksellista tietoa prosessista, jossa näyttelijän/taiteilijan asiantuntijuutta voidaan käyttää jossain muussa yhteydessä, kuin teatterissa. Hans Stigzelius toteutti "Terapeuttinen teatteriryhmä"- hankkeen, jonka pohjalta hän myös laati alustavan suunnitelman Joensuun Kaupunginteatterin käyttöön ja jonka pohjalta vastaavanlaista toimintaa olisi tulevaisuudessa mahdollista toteuttaa.

Teatteriklubilla aloitettiin myös klubitoiminta, jossa teatterinjohtajan johdolla keskusteltiin yhdessä yleisön kanssa ajankohtaisista teatteriin liittyvistä aiheista.

Klubien aiheet syksyllä 2013 olivat Yhteisöllisyyden paine vai pakko?, Terapeuttinen teatteri – taiteen ja terapian kytköksistä ja Teatteri kaupungissa - teatteri yhdessä ajattelemisen paikkana.

Keväällä klubilla järjestettiin myös kaksi lukudraamatilaisuutta, joissa luettiin kaksi kantaesittämätöntä näytelmää. Lukemisen jälkeen näytelmistä myös keskusteltiin ja mietittiin myös sitä, että miten ko. näytelmä voisi sopia Joensuun kaupunginteatterin ohjelmistoon.

4. Yhteistyö

4.1. Yhteistyöhankkeet

Teatteri pyrki voimistamaan ja laajentamaan yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa. Uutena keskustelukumppanina mukaan tuli Itä-Suomen yliopiston tietojenkäsittelylaitos, jonka kanssa on pyritty löytämään yhteisiä intressejä. Mitään konkreettista ei vielä ole tapahtunut (paitsi SciFest Tiedekahvila keväällä 2014), sillä haaste on iso: miten löytää yhteisiä mielenkiinnon kohteita, kun oletus on, että tietojenkäsittely ja teatteri ovat aika kaukaisia toisilleen. Mutta tässä juuri on se haaste, miksi keskustelu on aloitettu – molemmat joutuvat kysymään omia jopa kaavoittuneita toimintatapojaan ja mikä tärkeintä, ajattelutapojaan.

Teatteri Sataman kanssa tehty yhteistuotanto Meganin tarina alkoi vuoden 2013 puolella työpajoilla ja esityksen harjoitusprosessi käynnistyi. Ensi-ilta meni vuoden 2014 puolelle.

Teatteri käynnisti vuoden 2013 aikana lukuisan määrän yhteistuotantoja ja hyvällä syyllä voi sanoa, että Joensuun kaupunginteatteri on todellinen edelläkävijä: sopimuksia sekä alustavia sopimuksia eri yhteistuotannoista tehtiin kymmenen eri tuotannon kanssa. Niitä ovat:

Sulaketta lainaamassa (Minimi, Savonlinnan Teatteri, Oulun KT, Kuopion KT)
 Setä Tuomon tupa (teatteri Vanha Juko)
 Breaking Down (työryhmä)
 Vastarinta (Jurkka, Vapaa teatteri)
 Kaikkeuden enkelit (Kajaanin KT)
 Keneen voit rakastua? (työryhmä)
 Radikaaleinta on arki (Rovaniemen teatteri, Tampereen Teatteri, Teatteri 2.0)

Vuoden 2015 aikana on sovittu seuraavista yhteistuotannoista:

Kolmas maailmansota (Minimi)
 Pilluralli (Täydenkuun Tanssit, tanssiteatterit Minimi ja Routa)
 Tanssiteos (vuodelle 2015, tanssiteatteri Routa)

Erlaisia yhteistöitä tehdään jatkuvasti lähialueen toimijoiden kanssa (työharjoittelut, asiantuntijavaihtoa).

4.2. Yhteistyökumppanit

Tavoitteena on kehittää yhteistyötä lähimpien kaupunginteattereiden kanssa. Tärkeimpänä voisi mainita Kajaanin Kaupunginteatteri, jonka kanssa on tarkoitus tiivistää yhteistyötä erityisesti kiertävien esitysten suhteen.

Tärkeitä yhteistyökumppaneita koulutuspuolella olivat Pohjois-Karjalan Ammattiopisto Outokumpu, Pohjois-Karjalan Ammattikorkeakoulu, Mikkelin Ammattikorkeakoulu. Lisäksi eri koulujen kanssa jatkettiin TET-toimintaa.

Markkinoinnissa olivat yhteistyökumppaneina Karelia Expert, Pohjois-Karjalan Osuuskauppa, S-ryhmän hotellit, Hotelli Cumulus sekä lähiteatterit.

Teatteri oli mukana kaupungin muiden kulttuuritoimijoiden kanssa K9-hankkeessa. Kampanjan tavoitteena on poistaa kulttuurin käyttöön liittyviä pelkoja ja ennakkoluuloja.

5. Talous

Vuonna 2013 yhdistys sai avustuksia

Joensuun kaupungilta

Vuosiaavustusta	1.060.000,00 €	(vuonna 2012 1.060.000,00 €)
Vuokra-avustusta	389.230,00 €	(vuonna 2012 389.230,00 €)

Opetusministeriö

Vuosiaavustusta	1.308.318,00 €	(vuonna 2012 1.308.318,00 €)
josta alueellisen merkityksen perusteella	200.000,00 €	(vuonna 2012 200.000,00 €)

Lipputulot kertyi vuonna 2013

Yhteensä	504.457,26 €	(vuonna 2013 432.465,01 €)
----------	--------------	----------------------------

Tilinpäätös osoitti ylijäämää 3.824,93 euroa.

Ylijäämä kirjataan aikaisempien vuosien ali-/ylijäämien tilille.

6. Yhteenveto

6.1. Yhteenvetotaulukko tärkeimmistä tunnusluvuista

	Tavoite 2013	Toteuma 2013	Toteuma 2012	Tavoite 2014
Näytäntöjen kokonaismäärä	207	261	224	260
Ensi-iltojen määrä	7	7	7	12 - 15
Kiirtuenäytäntöjen osuus % (omasta tuotannosta)	15	9	9	12
Kokonaiskatsojamäärä	32.000	30.157	29.312	33.000
Ison näyttämön täyttöaste %	69,0	58,8	67,5	75
Lipun keskihinta aikuistuntuotannoissa	19,00	19,35	18,85	19,00
Pääsylipputulot	460.000	504.457	432.465	444.140

Tuleva 2014 - 2015

Vuonna 2014 Opetusministeriön myöntämä valtionosuus on 1.343.812,00 €, josta alueellisen merkityksen tuki on 190.000,00 €.

Vuonna 2014 Joensuun kaupungin vuosivastus tulee olemaan 55.000,00 euroa alhaisempi kuin ennen eli 1.005.000,00 €.

Vuosina 2014 - 2015 pyritään taloudellisesti tasapainoiseen tulokseen.

Työterveyshuollon kanssa keskustellaan vuosittain niistä toimenpiteistä, joilla edesautetaan henkilöstön voimavarojen ylläpitämistä henkilöstön ikääntyessä.

Teatterin toimintaa ohjaa edelleen sen keskeinen lähtökohta: pohjoiskarjalainen yleisö. Tavoitteena on tarjota resurssien puitteissa niin monipuolista ohjelmaa, kuin on mahdollista. Monipuolistamiseen tähtäävät myös useat yhteistuotannot, jotka paitsi tuottavat monipuolisempaa ohjelmistoa, rakentavat myös uudenlaisia toimintatapoja ja tuotantomalleja.

Vuoden 2014 toimintaa leimaa sekä valtion että teatterin sisäisistä syistä esiin nouseva tarve kehittää teatterin omia toimintatapoja ja erityisesti dialogia yleisön suuntaan/yleisön kanssa. Vuotta 2014 kuvannee hyvin sana ”välitila”, joka tarkoittaa tässä yhteydessä sitä, että teatteri on tilanteessa, jossa vanhat käytännöt limittyvät vähitellen uusiin tapoihin ajatella teatteri sekä taiteena että osana Pohjois-Karjalan kulttuuritarjontaa.

Vuonna 2014 tuotetaan suurelle näyttämölle 4-6 ensi-iltaa, joista 1-2 ovat yhteistuotantoja. Pienelle näyttämölle tuotetaan 4-5 ensi-iltaa, joista 2-3 ovat yhteistuotantoja. Lisäksi teatteri tuottaa pelkästään kierteille ja talon ulkopuolelle 3-5 erilaista esitystä ja prosessia.

Ensi-iltoja yhteensä: 12
Näytäntöjen määrä: 260
Katsojatavoite: 30 000

Joensuussa 12.3.2014

**POHJOIS-KARJALAN TEATTERIYHDISTYS RY/
HALLITUS**

Pasi Hartikainen
puheenjohtaja